Joan Baptista Auguri Perera, l'inventor del tennis modern

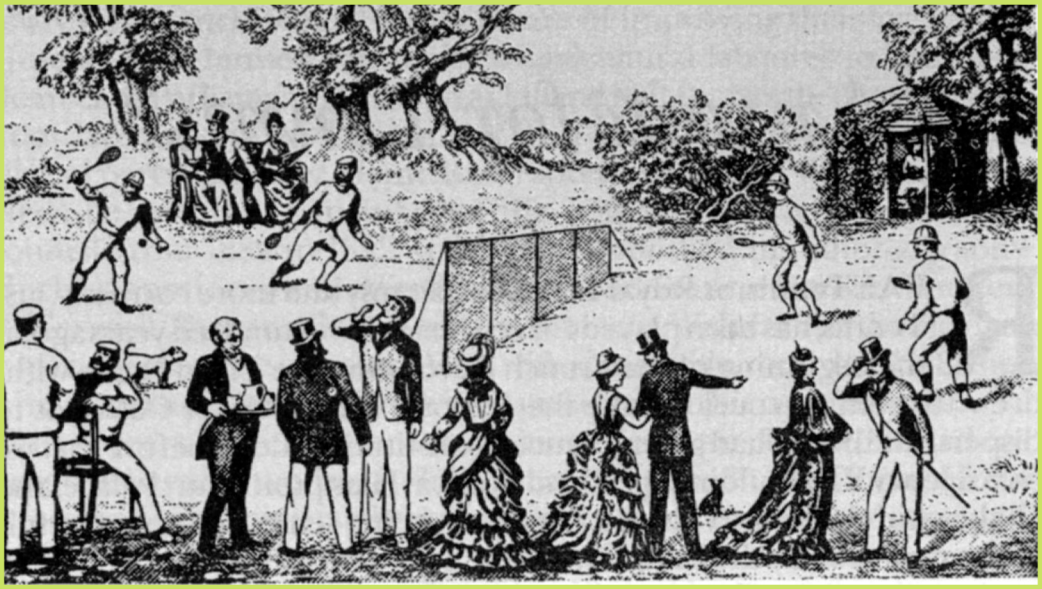

elgatsaberut.com

Joan Baptista Auguri Perera, l'inventor del tennis modern

Autor: Marc Barrio
Data de publicació: 10-03-2026

Tradicionalment, s'ha dit que l'inventor del tennis modern havia sigut el britànic Walter Clopton Wingfield, però a hores d'ara ja podem afirmar rotundament que això és fals.

El veritable inventor del tennis modern va ser el català Joan Baptista Auguri Perera, fill del manresà Auguri Perera Pla i nét d'Auguri Perera Soler, un fabricant de seda. Amb només 15 anys, el pare del nostre protagonista ja havia participat en la famosa batalla del Bruc, on els francesos napoleònics van patir la seva primera derrota a Espanya. Pocs anys després, va ser destinat al Regiment Provisional de Maó (Menorca), i allà coneixeria la seva futura esposa, Francisca Orfila Fàbregues. El matrimoni tindria lloc el 1816.

Després de la revolta liberal de Rafael del Riego, l'absolutista rei Ferran VII va acceptar a contracor jurar la Constitució del 1812, que introduïa principis liberals com la sobirania nacional i la separació de poders. Així començava el Trienni Liberal (1820-1823). Però a partir del 1822 els partidaris de l'absolutisme van agafar les armes. Aquest conflicte el coneixem com a Guerra Constitucional o Guerra de la Regència d'Urgell, ja que a la Seu d'Urgell els absolutistes havien establert la seva base al Principat. Doncs en aquest escenari tornem a trobar a Auguri Perera Pla lluitant contra tropes absolutistes als voltants de Manresa, i amb el rang de tinent de les forces liberals. Seria en aquestes circumstàncies que naixeria el seu fill, Joan Baptista, futur inventor del tennis modern.

Finalment, els liberals van guanyar el conflicte, però Ferran VII encara no havia dit l'última paraula. Va demanar ajuda internacional per ser restaurat com a monarca absolut. La resposta va ser l'enviament d'un exèrcit francès, els Cent Mil Fills de Sant Lluís, que el 1823 entrarien a Espanya complint l'objectiu previst. Amb l'absolutisme revifat de nou, molts liberals van ser perseguits. Aquest fet ocasionaria l'exili d'Auguri Perera Pla i la seva família al Regne Unit. Joan Baptista era un nen quan va haver d'abandonar la seva terra.

Després d'estar 10 anys a Londres, la família es va traslladar a la ciutat de Birmingham, on Joan Baptista es va casar el 1847 amb la irlandesa Charlotte Louisa O'Donnell, filla d'un banquer, fet que el lligava a les classes benestants. A més,

es va abocar a la feina de comerciant, amb la seu de la seva empresa ubicada al número 28 de Great Charles Street. Per tal d'aconseguir el màxim rendiment de la seva empresa, el 1856 va sol·licitar la nacionalització britànica, moment en què ja vivia al número 8 d'Ampton Road. Era conegut simplement com a Perera.

El nostre protagonista era aficionat a l'esport i va crear un nou joc amb raquetes. Al mig d'una pista rectangular d'11 metres d'ample i 28 de llarg va posar una xarxa d'1,2 metres d'alt. Amb ell va col·laborar el seu amic Harry Gem, un advocat i escriptor de la ciutat que també feia esport. Al nou joc primer li deien lawn rackets i, amb el temps, lawn tennis. Tenia 15 regles i almenys des del 1859 que hi jugaven.

Abans d'això, hi havia des de feia segles alguns jocs de pilota que es jugaven a Europa Occidental, fent servir o bé les mans o bé raquetes molt primigènies, però sempre a l'interior de locals [a València, al segle XVI ja jugaven al carrer, com ens descriu En Lluís Vives. Nota de l'INH]. Perera crearia una variant molt evolucionada amb regles i mides noves, i gespa, aprofitant el camp de croquet que tenia a casa seva. I una novetat més: es jugava, és clar, a l'aire lliure.

El nou esport agradava molt a qui el practicava i es va començar a córrer la veu, fins al punt que, entre el 1872 i el 1873, Perera i Gem es van traslladar a Leamington Spa, on van crear de seguida el primer club de tennis del món (Leamington Lawn Tennis Club) a la gespa del Manor House Hotel, davant de la nova casa de Perera. El primer partit oficial seria de dobles: Perera i Gem contra Arthur Wellesley i Frederick Haynes, dos metges del pròxim hospital de Warneford. El 1873 Perera s'establia al número 33 d'Avenue Road.

Dibuix d'un partit de lawn tennis jugat al club de Leamington el 1872. Segurament dos dels jugadors són Perera i Gem.

L'èxit de Perera i Gem es va torçar de forma sorprenent amb la intromissió de Walter Clopton Wingfield, un gal·lès que era oficial de l'exèrcit britànic. El 1874 va publicar les regles d'un joc que va anomenar sphairistiké. Aquest s'assemblava al lawn tennis de Perera i Gem de forma sospitosa, tot i que amb algunes diferències clares: el camp tenia forma de rellotge de sorra i la xarxa era més alta. Va patentar el seu joc i el va començar a comercialitzar venent caixes que incloïen pilotes de goma importades d'Alemanya, així com una xarxa, pals, marcadors de pista, raquetes i un manual d'instruccions.

A l'obra acadèmica Tennis: A Cultural History, Heiner Gillmeister revela que el 8 de desembre de 1874 Wingfield va escriure a Gem reconeixent que feia un any i mig que havia estat experimentat amb el lawn tennis. Potser els remordiments començaven a florir.

Un any després del plagi, Wingfield va patir una sèrie de desgràcies personals que el farien allunyar-se de cop de l'esport. La salut mental de la seva dona va empitjorar molt i els seus dos fills van ser assassinats. Des d'aleshores, la gestió i promoció del joc quedaria en mans del Marylebone Cricket Club. El 1877 l'All England Croquet Club, amb la col·laboració del Marylebone Cricket Club, va canviar les regles del joc de Winfield fent-lo més semblant al que havien creat Perera i Gem. En aquell any, el 9 de juliol, s'iniciava el primer campionat de Wimbledon anomenat, curiosament, Lawn Tennis Championship. Sembla clar que la referència era el joc de Perera i Gem i no el de Wingfield. El torneig de Wimbledon es va consolidar amb el temps mentre que de forma paral·lela el Leamington Lawn Tennis Club, el creat per Perera i Gem, organitzava el seu propi, i molts jugadors participaven primer en l'un i després en l'altre. Finalment, el de Wimbledon seria el més durador i el que guanyaria la fama que encara manté.

Dibuix d'un partit del torneig de Wimbledon del 1881.

Durant molt de temps Wingfield ha estat reconegut com a inventor del tennis modern; una absoluta falsedat. Hi ha plaques i monuments en honor seu, i a internet encara es veuen alguns webs que així ho afirmen. Però, des de fa uns anys, la memòria de Perera i Gem s'està restablint en articles i treballs d'investigació britànics, encara que sovint es

deixa en segon pla el paper de Perera. Malgrat això, se sap, i alguns investigadors ja ho referencien, que el 21 de novembre de 1874 el mateix Gem va reconèixer a la revista «The Field» que el mèrit del lawn tennis era principalment de Perera, ja que va assegurar que havia sigut ell qui havia presentat el joc quinze anys abans, és a dir, el 1859.

Part de la carta on Gem atribueix a Perera la creació original del joc: "El club (Leamington) té per fundador el Sr. Perera, un cavaller de família espanyola i ben conegut com a jugador de raqueta [...]. Va presentar el joc per primera vegada fa quinze anys".

En una altra carta publicada a la mateixa revista el 5 de desembre del mateix any (1874), Gem mostra que no tenien un interès comercial en el lawn tennis i que eren conscients que el joc es podia popularitzar molt, sense que ningú els donés el mèrit que els corresponia. Va dir: "M'he conformat a defensar les nostres pròpies lleis sense atacar els altres; però espero que quan alguna autoritat gran i reconeguda estableixi un codi per a la guia de la multitud, el joc serà senzill i les regles intel·ligibles. No deixeu que tinguem lleis que necessitis tota una vida per aprendre, i un joc que necessitis una altra vida per jugar".

Placa a la casa de Perera de Birmingham. És curiós que aparegui primer el nom de Gem i que no es digui que Perera també era esportista. Aquests britànics... Durant un temps es pensava que la data de referència hauria de ser el 1865, com es veu a la placa, però noves dades han endarrerit l'any fins al 1859.

Placa a la casa de Perera de Leamington, al número 33 d'Avenue Road.

En el cas de Gem, va morir el 1881 per causa d'un accident, així que havia estat testimoni de com el nou joc ho petava amb els tornejos que els clubs feien cada any, però sense saber que la història durant molt de temps no el recordaria ni a ell ni al seu amic. Pel que fa a Perera, després de la mort de Gem se li perd la pista. Algunes investigacions recents, però, apuntarien a un trasllat a París o a Itàlia, on suposadament moriria.

Marc Barrio

Podeu accedir a l'article original a través del següent enllaç:
https://www.elgatsaberut.com/2024/09/joan-baptista-auguri-perera-linventor.html?m=1&s=03